

Redning i krevjande lende

Frå syt til sak

Albert Lunde

Nasjonalt

Kompetansesenter

Fjellredning

Atle Bråtet

«Jeg opplever likevel **at det finnes et hull i førstelinja – der pasienter enkelte ganger ikke får optimal hjelp innledningsvis** fordi de som kommer først (nødetatene) kan mangle nødvendig tauredningskompetanse og utstyr.

I dag løses slike hendelser ofte med **«ad hoc»-tilnærminger** i ulike konstellasjoner med den beste intensjon, mens det i realiteten **burde vært systematisert – både i metode og utstyr»**

Adrian Gundersen

«Noe av utfordringen i Norge er den ganske spredte geografien med **relativt lange avstander mellom folk og ett lavt antall hendelser**.

Jobber i ambulanse og er leder av en tauredningsgruppe i røde kors. Nærmeste NARG er 3,5 time unna i kjøring. Brann har begrenset kunnskap og ressurser til tauredning».

Knut Inge Brekka Skoland, Seljord ambulanse

«så meldte det seg et behov for å kunne smertelindre pasienter i noen situasjoner, og også yte annen akuttmedisinsk helsehjelp når det ikke var flyvær

Spesialisthelsetjenesten (Helseforetakene) **har ett «sørge for ansvar»**, og her mener vi at det var et hull i vår beredskap som vi måtte dekke.

Vi har **nå 7 spesialtrente ambulansearbeidere** som kan komme seg trygt frem til pasient og starte avansert akuttmedisinsk behandling ved behov»

Magne Hestem

«Norsk Folkehjelp har utviklet metodikk for **taustøtte**. Det er **da ikke snakk om alpin eller vertikal redning**, men eksempelvis som ekstra trygghet for pasient der pulk/båre fraktes ned snødekt flanke

Er **veldig skeptisk til utvanning av det som er rene vertikale oppdrag** med et mylder av ulike grupper med ukjent standard».

Rasmussen, J. (1997). Risk management in a dynamic society: a modelling problem. *Safety Science*, 27(2-3), 183-213, p. 190.

Grense for trygg praksis

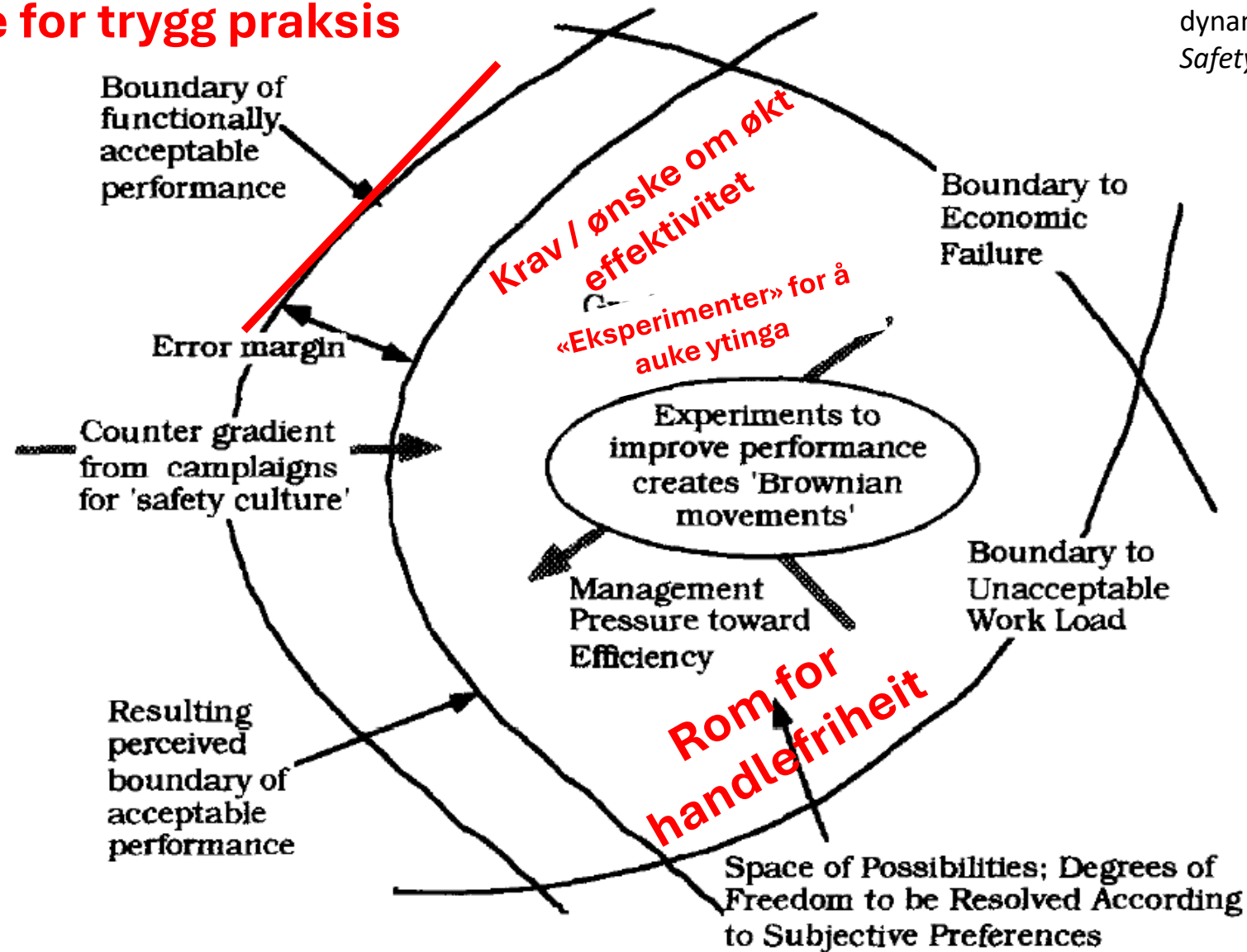

Fig. 3. Under the presence of strong gradients behaviour will very likely migrate toward the boundary of acceptable performance.

«The rule of three» ...

Samanfall av uheldige faktorar, for eksempel...

1. Uavklarte vêrforhold mtp føre helikopter, sikt ... ~~OK~~ **ikkje OK...**
2. Eksakt posisjon er ikkje verifisert... OK
3. Person «står fast»... skadd? ... OK

Rasmussen, J. (1997). Risk management in a dynamic society: a modelling problem. *Safety Science*, 27(2-3), 183-213, p, 190.

Hopkins, A. (2011). Risk-management and rule-compliance: Decision-making in hazardous industries. *Safety science*, 49(2), 110-120.

Redningsteneste - Systematisk eller vilkårleg?

Bratt er greitt...

Smalt er greitt...

Laust er greitt...

Bratt, smalt og laust er ikkje greitt...

SAM 500 Redningsteneste - ein kritisk samfunnsfunksjon med stor diversitet

Atterhald om kunnskapsmangel...

Manglar statistikk som kan karakterisere oppdrag i krevjande terreng, for eksempel:

- Talet på aksjonar med redningsteknisk tilsnitt og tauredning
- Beskriving av hendingar; kva var situasjonen for pasient og reddar
- Redningsaktørar som utførte ulike oppdrag
- Stad og terrengkompleksitet
- Redningsmetodar; type redning, involverte aktørar i ulike roller
- Tal og beskriving av uønskete hendingar under aksjonar

«Det finnes ikke et komplett virksomhetsregister for de frivillige redningsgruppene med data over omfang av pasienter som blir evakuert av ikke-helsepersonell og gruppenes egne registreringer er lite konsise».
Lars Nessa (2025) RAR / NLA (Masteroppgåve)

Redningsteneste.... mitt filter...

Foto: NRK

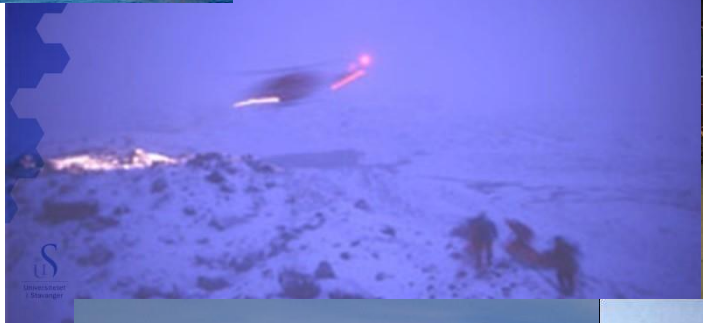

Foto: K. Soglo, Skjåk RKH

Foto: T. E. Solstad, Fjuka

Foto: Privat / V

Foto: E. Sperstad, GD

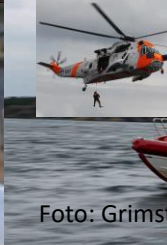

Foto: Grimstand Røde kors

Enkelte personlege opplevingar

1990 - 2000

- Frigjorde og evakuerte død fjellklatrar i bregleppe
- Berga opp hund 25 meter nede i bresprekk ved Hjelledalstind
- Klatring 3-4 taulengder for å evakuere dansk ungdom i fjellvegg ved Gjendebu

2000 - 2010

- To lokale isklatrarar (NARG medlem) omkom i snøskred
- Frigjøre og evakuere mann som var fastkilt 7-8 meter i bresprekk

2010 - 2020

- Evakuere isklatrar med beinbrot i 280 meter høg frossen foss.
- Underhengande utgraving av skredoffer.
- LRS / Politi bad NARG gruppe om å «eit umogleg oppdrag» i Innerdalen.

2020 – 2025

- Heiste ku opp av steinsprekk, i samarbeid med brannvesenet

Fallulykke 2016

Foto: GD/Sandviken

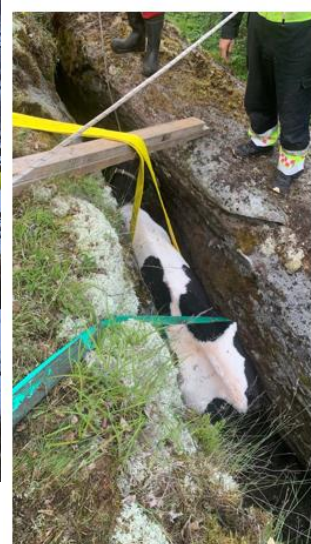
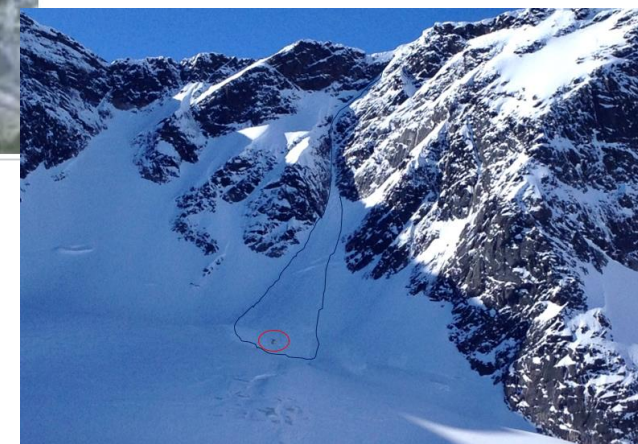

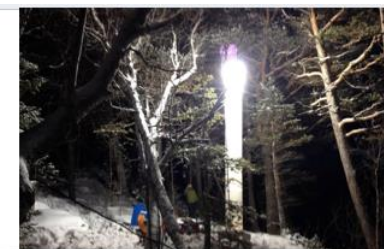
Foto: S. Kvambekk

Hund i bresprekk...

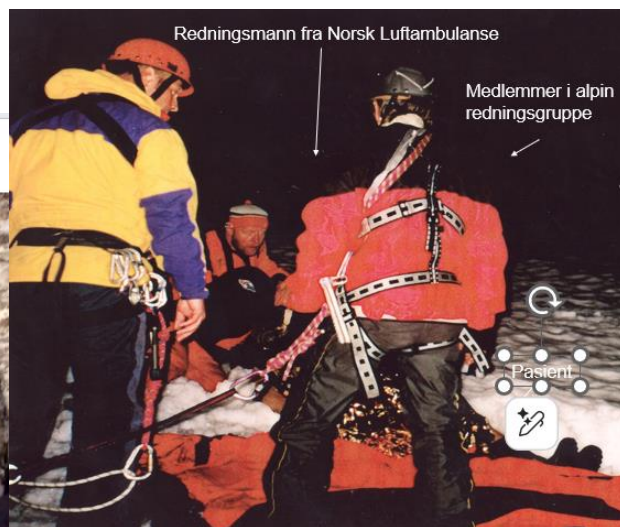

Skavlbrotulykke 2015

10. Januar 2015 – Klatreulykke

Øvde på same scenario eit par år tidlegare

Breulykke 2001

Steinsprangulykke 2020

Læring og øving

Redningsmann
fra Norsk
Luftambulanse

Medlemmer i hjelpekorps og alpin redningsgruppe

Pasient

Kva kan pasienten vente seg av fjellredningstjenesta?

"Business before pleasure...."

Profesjonalitet

-også av dei frivillige....

Klatreulykke ved Storgrovtind i Lom, juli 2001.
Evakuert av luftambulans fra Dombås.

Fjellredningsoppdrag i Jotunheimen

Tabell 8. Oversikt over oppdragstypar og utvikling i to tidsperiodar. Det vart stadig meir vanleg å hjelpe folk på kjend stad.

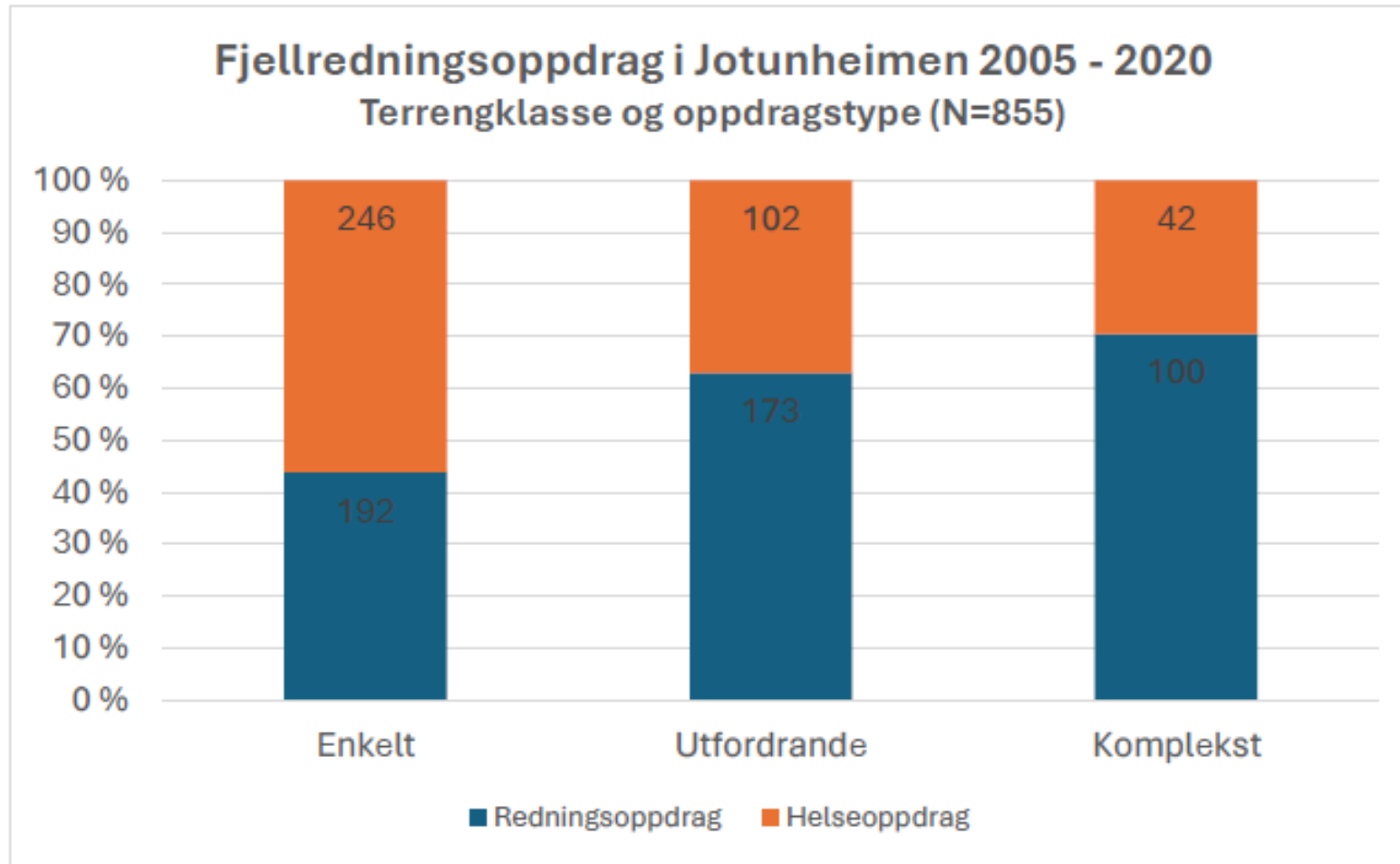
Type aksjon (N=878)	Periode			
	2005-2012		2013-2020	
	n	%	n	%
Søk etter sakna person	85	24,8	61	10,8
Hjelp på kjend posisjon	253	73,8	479	84,6

Tabell 9. Fordeling av oppdragsstader i enkelt, utfordrande og komplekst terreng i to tidsperiodar, 2005-2012 (N=341) og 2013-2020 (N=514).

	Periodar			
	2005-2012		2013-2020	
Terrengklasse	n	%	n	%
Enkelt	174	51,0	264	51,4
Utfordrande	109	32,0	166	32,3
Komplekst	58	17,0	84	16,3

Fjellredningsoppdrag i Jotunheimen

Andre oppdragskategorier ...?

Terrengkompleksiteten er delt inn i 3 klassar; enkelt, utfordrande og komplekst. Frekvensen av redningsoppdrag aukar med terrengkompleksiteten mens helseoppdrag aukar omvendt proporsjonalt med kompleksitet.

Fjellredningsoppdrag i Jotunheimen

Tabell 10. Årsaker til fjellredningsoppdrag og terrengkompleksitet. Fjellredningsoppdrag der årsak var identifisert, og terrenget var klassifisert: N=793.

Årsaker	Enkelt terreng		Utfordrante terreng		Komplekst terreng	
	n	%	n	%	n	%
1. Fall til same nivå	147	37,3	75	28,7	32	23,2
2. Fall / utgliding til lågare nivå	17	4,3	25	9,6	27	19,6
3. Steinsprang	3	0,8	2	0,8	13	9,4
4. Steinras	1	0,3	1	0,4	1	0,7
5. Jordras	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6. Snøskred	5	1,3	13	5,0	4	2,9
7. Fall i elv	1	0,3	1	0,4	0	0,0
8. Fall i innsjø/tjern	1	0,3	0	0,0	0	0,0
9. Luftsportsulykke	3	0,8	1	0,4	0	0,0
10. Trafikkulykke/-hending	2	0,5	0	0,0	0	0,0
11. Kollisjon med gjenstand / objekt	4	1,0	1	0,4	0	0,0
12. Vannsportulykke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13. Feilnavigering	32	8,1	26	10,0	1	0,7
14. Sjukdom / skade utan ytre årsak	46	11,7	23	8,8	6	4,3
15. Stod fast / skårfast	17	4,3	24	9,2	34	24,6
16. Fall under sikret klatring	0	0,0	0	0,0	1	0,7
17: Aksjon pga misforståing/mistanke om uykke	19	4,8	13	5,0	6	4,3
18: Forsinka pga vær/forhold	16	4,1	17	6,5	6	4,3
19: Meldt sakna / bekymring	19	4,8	16	6,1	4	2,9
20: Utslitt / eksponering/psyke	59	15,0	23	8,8	2	1,4
21: Brann	2	0,5	0	0,0	1	0,7

Turgåer omkommet etter å ha blitt truffet av stein

En stein løsnet og traff turgåeren på Blomsterstien mellom Memurubu og Gjendesheim.

Framtida?
Mindre snø, is og permafrost...

Vurdering av «objektive farer»...

[Bjørnar Morønning](#)
Journalist

[Even Lusæter](#)
Journalist og fotograf

[Marte Iren Noreng Trøen](#)
Journalist

[Oddleif Løset](#)
Journalist

Publisert 22. aug. 2024 kl. 11:25
Oppdatert 22. aug. 2024 kl. 14:06

2 | Nå

Siste nytt

26. juli 2024 16:17 Henrik Thorsnes Lefdal
Oppdatert: 26.07.24 19:07

Jotunheimen: Turgåere evakuert etter steinras

Illustrasjonsfoto: Yngve Bugge Drangsholt / TV 2

➔ Del

Det har fredag ettermiddag gått et steinras ved innsjøen Gjende i Jotunheimen. Tre personer er evakuert med båt.

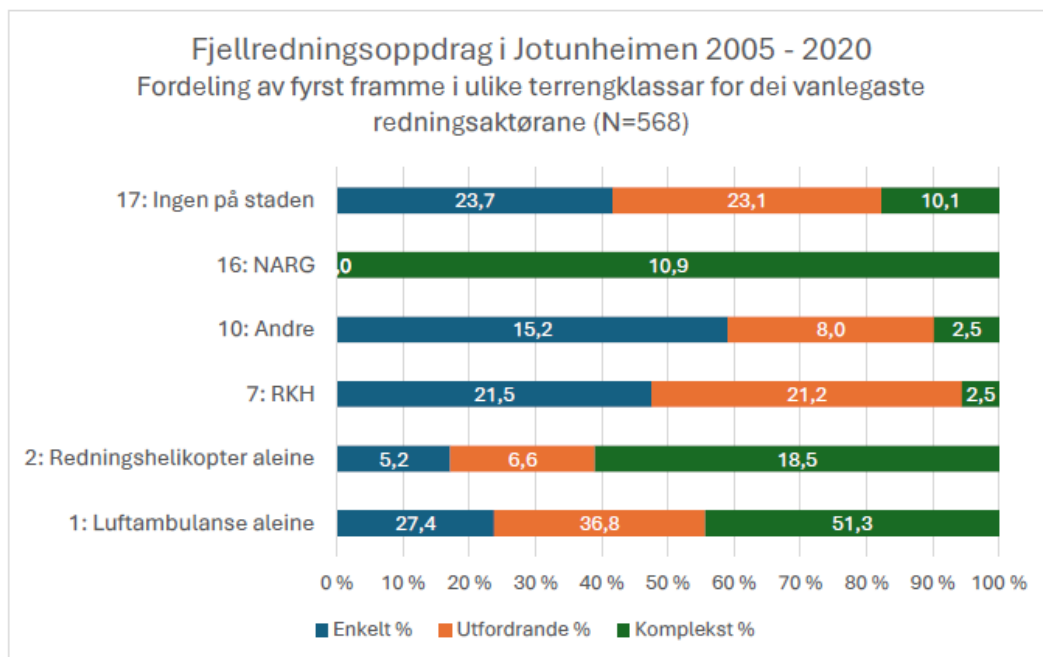
Fjellredningsoppdrag i Jotunheimen

Fyrst framme på skadestaden

Tabell 12. Tabellen viser dei 6 redningsressursane som hyppigast var fyrst framme hos fjellturistar som trengte hjelp i Jotunheimen i perioden 2005 – 2020, fordelt på ulike terrengklassar (N=568). Kategorien Andre er personar som ikkje formelt er ein del av redningstenesta, men som har teke hand om hjelpetrengande fjellturistar. RKH er Røde Kors Hjelpekorps. NARG er Norske alpine redningsgrupper. Desse 6 redningsressursane var fyrst framme i 90 – 96 % av alle tilfelle der ein samtidig har hatt informasjon til å klassifisere terrenget.

Fyrst framme	Enkelt		Utfordrande		Komplekst	
	n	%	n	%	n	%
1: Luftambulans aleine	74	27,4	78	36,8	61	51,3
2: Redningshelikopter aleine	14	5,2	14	6,6	22	18,5
7: RKH	58	21,5	45	21,2	3	2,5
10: Andre	41	15,2	17	8,0	3	2,5
16: NARG	0	0,0	0	0,0	13	10,9
17: Ingen på staden	64	23,7	49	23,1	12	10,1

Figur 7. Fordeling av eit utval redningsaktørar som var fyrst framme på skadestaden i ulike terrengklassar, enkelt, utfordrande og komplekst terreng. N=568. Verdiane inne i søylene er prosent av totalen av alle aktuelle aktørar. Sidan dette er eit utval aktørar går ikkje verdiane opp til 100%.

Fjellredningsoppdrag i Jotunheimen

Tabell 13. Tabellen viser evakueringsmåtar for fjellturistar som trengte hjelp av redningstenesta i Jotunheimen i perioden 2005 – 2020 (N=601), fordelt på ulike terrengklassar. Kategoriane er bestemt av forfattarane med bakgrunn i informasjon i datamaterialet.

Evakueringsmåtar

Evakueringsmåtar	Enkelt (N=244)		Terrengkompleksitet		Komplekst (108)	
	n	%	Utfordrande (N=189)	n	%	n
1 Med helikopter landing	76	31,1	56	29,6	34,0	31,5
2 Med helikopter underhengende	4	1,6	16	8,5	17,0	15,7
3 Med helikopter heis	2	0,8	10	5,3	20,0	18,5
4 Langs bakken, gående/heising, med redningsmannskap	0	0,0	2	1,1	2,0	1,9
5 Langs bakken, bære/pulk	4	1,6	4	2,1	1,0	0,9
6 Ned fjellvegg, gående/rapell	0	0,0	0	0,0	3,0	2,8
7 Ned fjellvegg, bære	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
8 Kombinerte metodar	1	0,4	1	0,5	0,0	0,0
9 Gjekk ut sjølv, utan redningsmannskap	74	30,3	54	28,6	14,0	13,0
10 Med helikopter landing+underheng	0	0,0	1	0,5	1,0	0,9
11 Med LA helikopter landing og bære + 330 utheising	1	0,4	2	1,1	0,0	0,0
12 Bakkemannskap klargjering/tilkomst og helikopter underhengande	1	0,4	0	0,0	2,0	1,9
13 Bakkemannskap klargjering/tilkomst og helikopter heising	0	0,0	0	0,0	4,0	3,7
14 Gjekk ut sjølv, assistert av redningsmannskap	25	10,2	29	15,3	2,0	1,9
15 I/på køyretøy	12	4,9	1	0,5	0,0	0,0
16 I båt	16	6,6	3	1,6	0,0	0,0
17 Snøscootertransport	27	11,1	7	3,7	1,0	0,9
18 Bakkemannskap klargjering/tilkomst og helikopter landing	1	0,4	3	1,6	5,0	4,6
19 Opp fjellvegg, heising	0	0,0	0	0,0	1	0,9
20 Hentet opp frå bresprekk	0	0,0	0	0,0	1	0,9

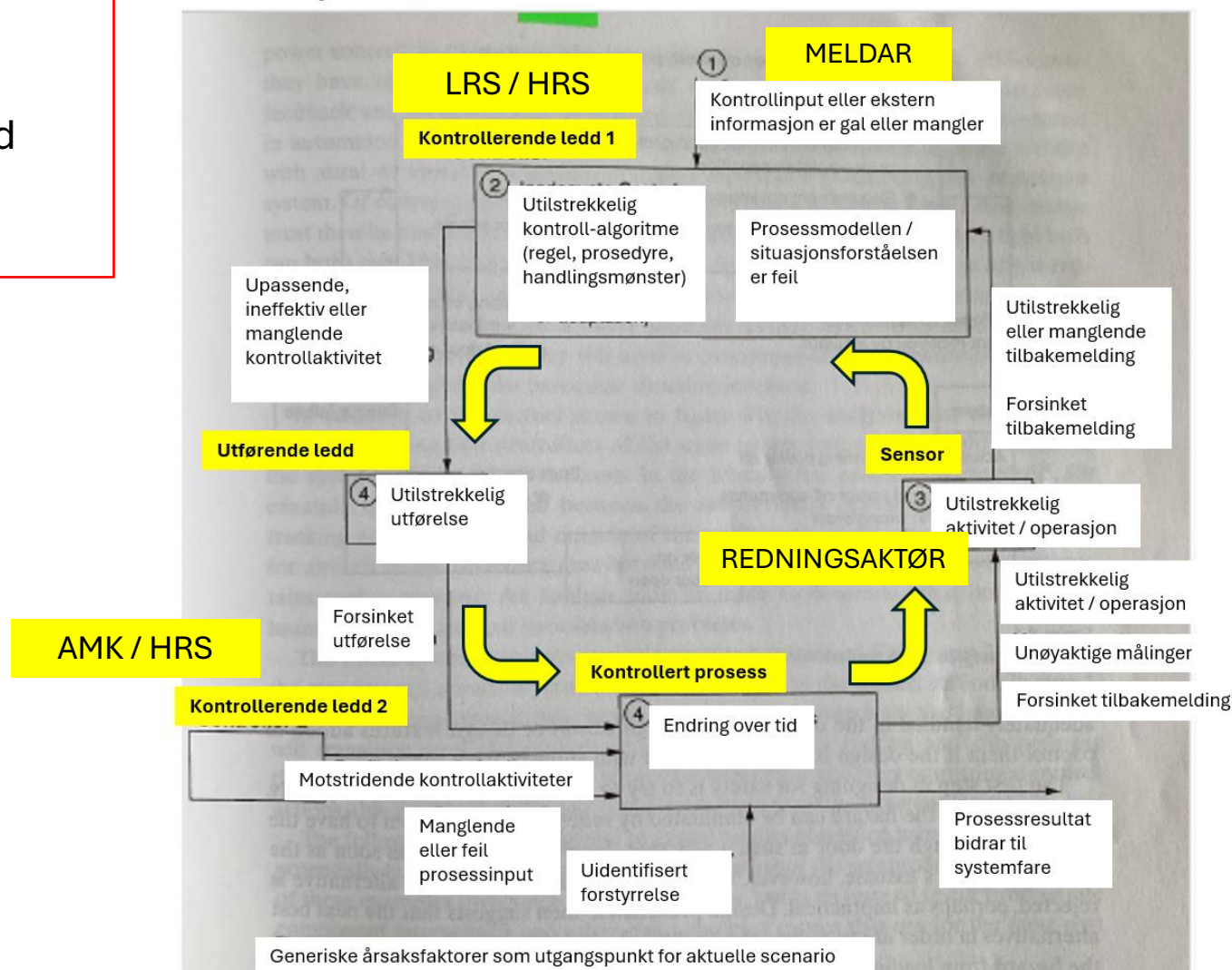

Tauredning

Korleis nivåsette oppdrag?

Prosess:
Utkalling av
redningsressursar ved
hendingar i krevjande
terreng.

STPA step 2

Systemfare:
Feil ressurs på feil
posisjon i
redningskjeda
(kritiske oppgaver
blir utført av feil
ressurs)

Organisering og prosedyrar som seleksjonskriterium?

Røde Kors Hjelpekorps

**Ingen avgrensingar i oppdragstype
Ikkje tauredningsgrupper i alle hjelpekorps.**

Eksempel: Videregående kurs i tauredning

Målgruppe i prioritert rekkefølge

Instruktør i tauredning, fagansvarlig tauredning distrikt, leder for tauredningsgrupper, medlem i tauredningsgrupper

Læringsmål

Etter endt kurs skal deltakerne ha tilegnet seg kompetanse innen avanserte teknikker og tauredningssystemer som

- **rappell og klatring på tau** med løpebrems som sikring
- etablere og arbeide sikkert på standplass
- etablering av mer krevende standplass og bruk av horisontal sikringsline
- diverse utviklingssystemer som z-drag, taljerigg, piggrig, 2:1 - 9:1
- **vertikal båreføring** (horisontal bære i vertikalt terreng)
- **redning i vertikalt terreng** med sele og redningsseil
- lage **zipline** for transport av redningsperson og pasient i sele, redningsseil og bære
- aksjonsplanlegging, risikovurdering og lagledelse
- tilegne seg dypere kunnskap om organisering av søk og et tuskadested og ledelse av dette

Retningslinjer for tauredning i Røde Kors Hjelpekorps

Vedtatt av Landsrådet Røde Kors Hjelpekorps 16. mars 2025

Avdeling nasjonale programmer og beredskap er administrativt ansvarlig for vedlikehold og kommunikasjon av denne retningslinjen.

Innhold:

Innhold:	1
1 Krav til Røde Kors tauredningsgruppe	2
1.1 Innledning/bakgrunn	2
1.2 Ansvar og roller	2
1.3 Prosedyrer og vedlikehold	2
1.4 Andre, tilknyttede bestemmelser, reglementer, retningslinjer eller veiledere	3
1.5 Delegering	3
2 Hovedprinsipper / Grunnleggende prinsipper	3
2.1 Krav til medlemmer av tauredningsgrupper:	3
2.2 Krav til instruktører i tauredning:	3
2.3 Godkjenning av instruktører	3

Organisering og prosedyrar som seleksjonskriterium?

DSB – Brann- og redningsvesen [Veiledning til brann- og redningsvesenforskriften](#)

Tauredning i Brannvesenet - Ingen skriftlege avgrensingar i oppdragstype. Ikkje tauredningsgrupper i alle brannvesen.

«pliktt etter brann- og eksplosjonsvernloven § 11 om å være innsatstyrke ved **brann og ved andre akutte ulykker** der det er bestemt med grunnlag i kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyse».

§ 19 Utstyr til bruk ved branner og andre ulykker

Brann- og redningsvesenet **skal disponere egnet utstyr** til å løse oppgavene som følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 11, risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsanalysen.

Brann- og redningsvesenet **skal som et minimum ha egnet utstyr** til slokke- og redningsinnsats ved branner, trafikkulykker og overflateredning ved ulykker i vann.

Organisering og prosedyrar som seleksjonskriterium?

Norsk Folkehjelp Sanitet

«Begrensninger

Dette innebærer også at *tauarbeid utenfor dette metodesettet ikke er del av Norsk Folkehjelps handlingsrom.*

Metodesettet åpner **ikke** for redningsarbeid i vertikalt terreng.
Redning på isbre er **ikke** en del av Norsk Folkehjelps redningskapasitet»

**NFS - Skriftlege avgrensingar i oppdragstype.
Ikkje tauredningsgrupper i alle sanitetslag**

Glimrande avklaring! Takk!

Metodesett for
taustøttet redningsarbeid

Norsk Folkehjelp
Sanitet

Organisering og prosedyrar som seleksjonskriterium?

NARG Norske alpine redningsgrupper. **NARG - Ingen avgrensingar i oppdragstype. 10 grupper, 3 i nord og 7 i sør, likt funksjonsnivå**
Tilkomst og tauredning er hovudaktivitet

«Hovedmålet for gruppene er å kunne bistå den offentlige redningstjenesten ved redningsaksjoner i bratt og utilgjengelig terreng.

Gruppa skal ha førstehånds kjennskap til alle aktuelle klatreområder i sitt område».

Felles prosedyrebok (òg med luftambulanse og redningshelikopter)

Tromsø (Tromsø, Lyngen)
Svolvær (Svolvær omegn)
Bodø (Bodø omegn)
Romsdal
Langfjella (Oslo, Hønefoss, Hemsedal, Hallingdal, Rjukan)
Sunnmøre (Ørsta, Volda, Ålesund, Sykkylven, Hellesylt, Stryn)
Rogaland (Stavanger, Ryfylke, Jæren)
Nord-Gudbrandsdal (Gudbrandsdal, Oppdal)
Jostedal (Sogndal, Hafslo, Luster, Turtagrø)
Hordaland (Bergen omegn)

Vernenivå som seleksjonskriterium?

Arbeidstilsynet: Arbeid i høgden

- Kollektivt vern
- Avstandsmarkering
- Fallsikring
- Arbeid i tau

Gullstandard:

- Kollektivt vern (stillas, lift, heis)
- Doble barrierar

Årsaks- og oppdragstype som seleksjonskriterium?

- «Står fast...»
- «Fallulykke...»
- «Fall i elv...»
- «Klatreulykke...»
- «Fall i bresprekk...»
- «Fast i kum...»
- «Fall i silo...»
- «Fast i kraftlinje...»
- «Bil utfor i juv...»

Årsaker	Enkelt terreng		Utfordrende terreng		Komplekst terreng	
	n	%	n	%	n	%
1. Fall til same nivå	147	37,3	75	28,7	32	23,2
2. Fall / utgliding til lågare nivå	17	4,3	25	9,6	27	19,6
3. Steinsprang	3	0,8	2	0,8	13	9,4
4. Steinras	1	0,3	1	0,4	1	0,7
5. Jordras	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6. Snøskred	5	1,3	13	5,0	4	2,9
7. Fall i elv	1	0,3	1	0,4	0	0,0
8. Fall i innsjø/tjern	1	0,3	0	0,0	0	0,0
9. Luftsportsulykke	3	0,8	1	0,4	0	0,0
10. Trafikkulykke/-hending	2	0,5	0	0,0	0	0,0
11. Kollisjon med gjenstand / objekt	4	1,0	1	0,4	0	0,0
12. Vannsportulykke	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13. Feilnavigering	32	8,1	26	10,0	1	0,7
14. Sjukdom / skade utan ytre årsak	46	11,7	23	8,8	6	4,3
15. Stod fast / skårfast	17	4,3	24	9,2	34	24,6
16. Fall under sikret klatring	0	0,0	0	0,0	1	0,7
17: Aksjon pga misforståing/mistanke om uykke	19	4,8	13	5,0	6	4,3
18: Forsinka pga vær/forhold	16	4,1	17	6,5	4	2,9
19: Meldt sakna / bekymring	59	15,0	23	8,8	2	1,4
20: Utslitt / eksponering/psyke	2	0,5	0	0,0	1	0,7
21: Brann						

Strategi og metode som seleksjonskriterium?

- Direkte uthenting
- Ned og direkte ut?
- Ned og ned?
- Ned og opp?
- Ned og bort?
- Bort og bort?
- Bort og tilbake?
- Ned bort og ned?
- Opp og direkte ut?
- Opp og ned?
- Opp og opp?
- Opp bort ned

Redningsaktør med øvd kapasitet til alle strategiar på alle underlag:

- Røde Kors Hjelpekorps: Nei
- Norsk Folkehjelp Sanitet: Nei
- Brann- og redningsvesen: Nei
- Norske alpine redningsgrupper: Ja

Terrengkompleksitet som seleksjonskriterium?

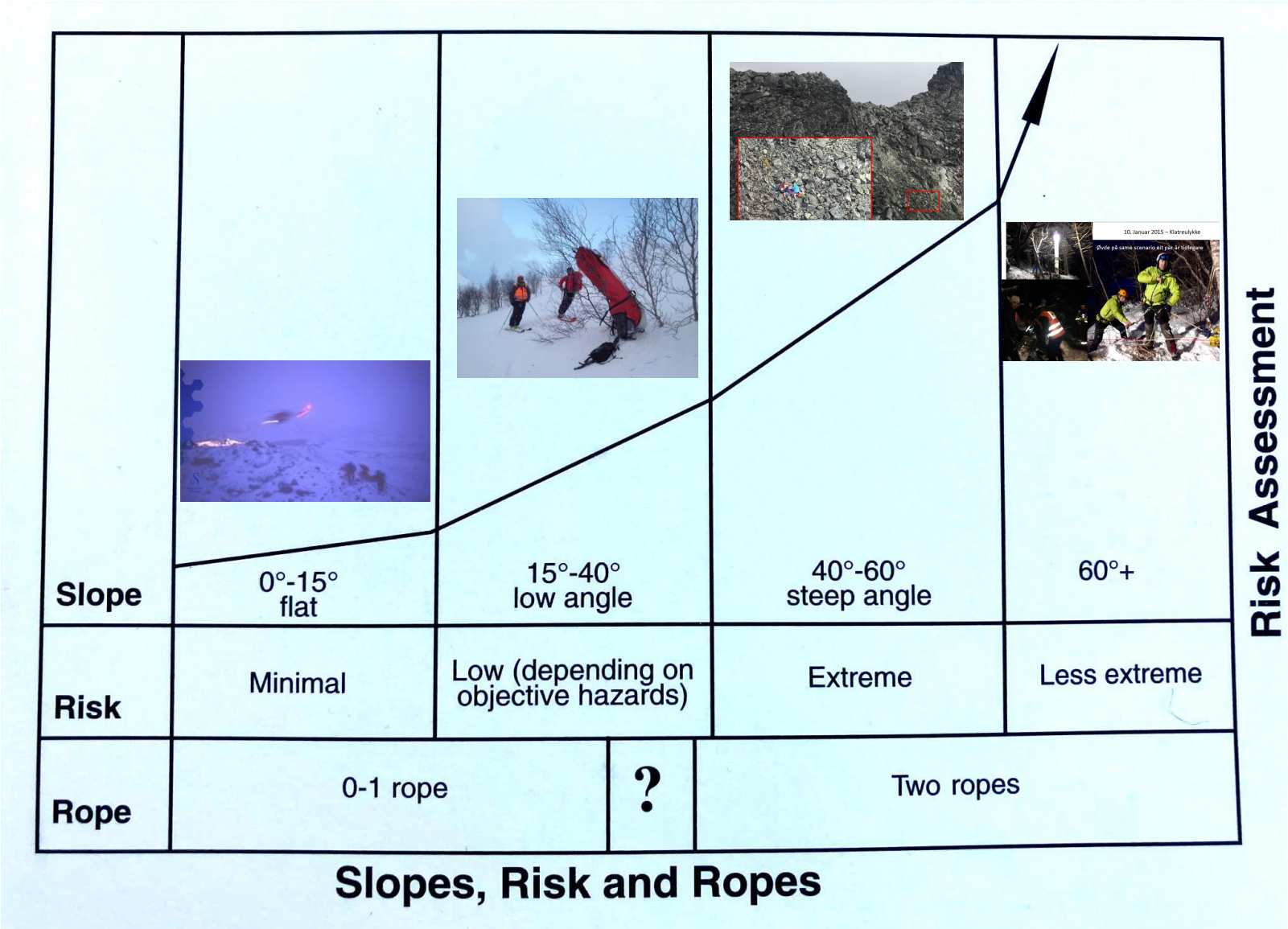
Frå Fjellredningsstudien i Jotunheimen:

Enkelt terreng er generelt slakt (<30 grader), har få faremoment og mange moglege vegval fram mot målet, tilsvarande dei fleste vandreruter.

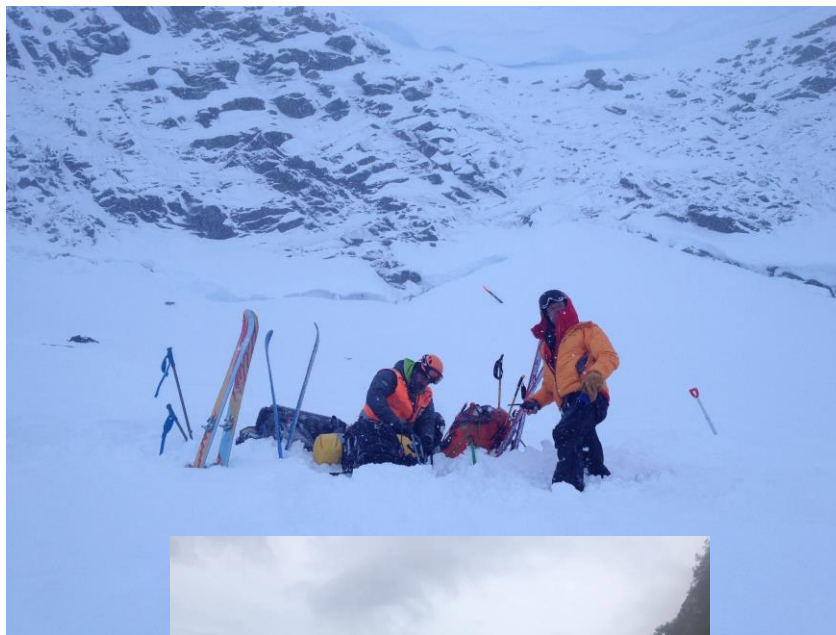
Utfordrande terreng er brattare (>30 grader) med enkelte parti som krev gode, medvitne vegval og enkel klyving av UIAA (Internasjonal foreining for klatring og fjellsport) grad 1 (Küpper et al., 2013, p. 1182). Breparki er lette å kryssa og utan sprekkeområde.

Komplekst terreng er alle breparti med sprekkeområde og bratt og utsett terreng som normalt krev utstyr og spesielle ferdigheiter innan klatring og sikring.

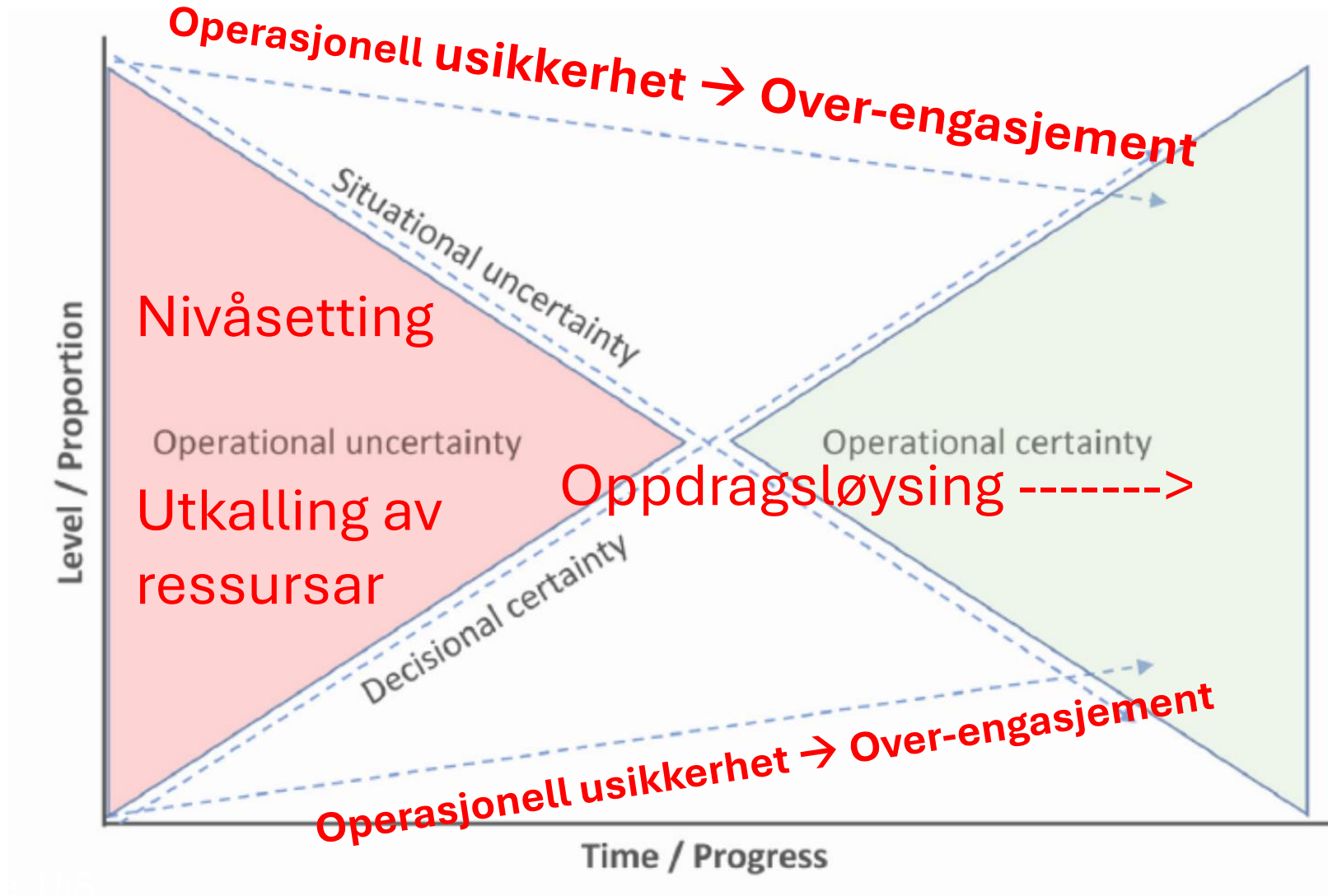
Brattheit som seleksjonskriterium?

Bre, is, snø som seleksjonskriterium?

Alltid... uvisst

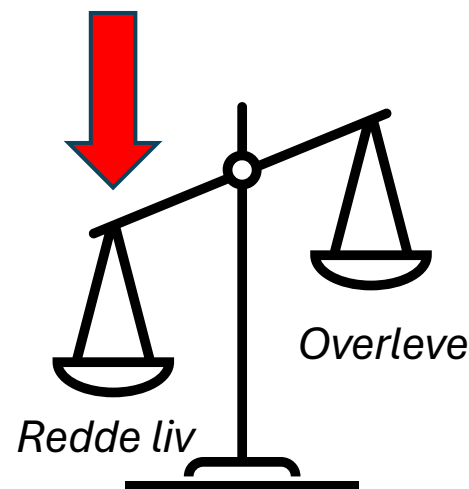
Over-engasjement som omgrep

Eit sterkt press på redningsmannskap for å gjera eit redningsforsøk!

- Ytre press; pårørande, tilskodarar, handlingsplikt, frykt for gransking, forventningar
- Indre motivasjon; “Rule of rescue”

A. Jonson (1986): “*The imperative to rescue is, undoubtedly, of great moral significance; but the imperative seems to grow into a compulsion, more instinctive than rational*”.

Over-engasjement; langs aksen frå imperativ til tvangstanke...

Over-engasjement:

*"Situasjonar der redningsmannskap gjer seg sjølv eller andre sårbare ved å engasjere seg **meir enn det som er:***

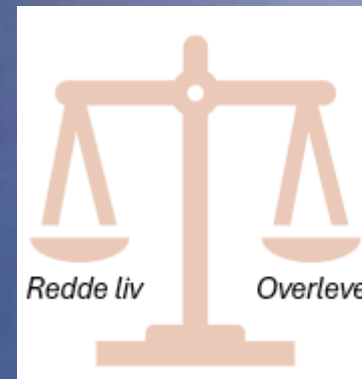
- ***Mogleg (å overleve):*** ...inn i eit brennande hus...? ut i flaumstor elv...?
- ***Ynskjeleg:*** Sende ut mannskap som ikkje har opplæring, erfaring, utstyr..
- ***Forventa:*** Køyre utrykking utan bilbelte..? Stort prosjekt – dårleg dag..?
- ***Anbefalt:*** Krysse losneområde for skred...? Krysse usikker is...?
- ***Tvingande nødvendig:*** Lande improvisert...? Ta ein snarveg?

... i eit gjeve scenario og som dermed risikerer personskade eller død".

Over-engasjement kan altså òg vere kontrollerte, men unødvendige handlingar

Risikostyring – ein balansekunst

*Lette turar i utfordrande vær
Utfordrande turar i lett vær*

Kost-nytte vurdering ved redningsaksjonar:

- Pasient-situasjonen >>> Kor viktig er den turen, akkurat no?
- Redningssituasjonen >>> Korleis er forholda der og her, akkurat no?
- Triage >>> Kan den turen gjennomførast, av oss, akkurat no?
- Redningsmannens robusthet >>> Er du klar for å seie nei?

Valfritt < ----- > Imperativt

Privattur

Guiding

Redning

Luftambulansepersonell sine erfaringar om årsaksfaktorar og moglege strategier for å handtere over-engasjement

Årsaksfaktorar ved over-engasjement

1. Affeksjon og risikovilje:

Affekt-heuristikk: likar aktiviteten > høg gevinst – låg risiko + «Optimist-tendens»

2. Tunnelsyn og målfiksering

Får problem med å sjå situasjonen utanfrå; veldig fokusert, kan oversjå fare

3. Mission creeping / «Bordet fangar»

Tidlegare positiv erfaring i liknande situasjonar, og det som allereie er investert....

4. Kunnskapsmangel

Det er mogleg å engasjere seg utover eigen kapasitet... og vitskapeleg kunnskap...

5. Krevjande og sjeldne hendingar

«The moment of a lifetime...» Gjerne positive følelsar knytt til oppdraget

6. Hyppige lågrisiko situasjonar

Generisk definerte risiko-situasjonar som må analyserast kvar gong...

Luftambulansepersonell sine erfaringar om årsaksfaktorar og moglege strategier for å handtere over-engasjement

Årsaksfaktorar ved over-engasjement

7. Tilgang på utstyr

Dersom du har klatreutstyr.. dykkardrakt... så får du eit press på deg om å prøve...

8. Forventningar og ytre press

Indre motivasjon og sterke forventningar; «Ingen andre kan gjere det / har gjort det»

9. Etter-stille-syndrom

Lang tid utan oppdrag – rett i taket!

10. Uforutsette hendingar

... er alltid mogleg å forklare i ettertid... Om å ta seg tid til å sjekke på førehand...

11. Organisert over-engasjement

Hyppige utkallingar av altfor mange mannskap til skred utan skredtatte under farlege tilhøve...

11. alternativt: Institusjonalisert over-engasjement

Autoriteter innfører «metodar» og ferdselsråd som ikkje er trygge..

Redning i krevjande lende

Frå syt til sak

«Syt»

- Beskrivingar av «dei andre» som mindre kompetente?
- Klager: «Blir ikkje bli brukt»? Varsla for seint?
- Konfliktsituasjonar: Ulike redningsgrupper møter opp samtidig på helipad?
- Kallar ut ressursar, men manglar kunnskap om kapasitet?
- Farlege situasjonar? Over-engasjement?

«Sak» (Anbefaling...)

- Studie av redningsoppdrag i krevjande terreng; karakterisere oppdrag
- Samle nøkkelpersonar /-organisasjonar og presentere ulike løysingar
 - Dokumentere ulike innfallsvinklar, synspunkt og erfaringar
- Utvikle Nasjonal veileder for redningsteneste i krevjande terreng
- Lokalt / Regionalt: Gjennomføre beredskapsanalyse og definere behov
- Opplæring og (sam-)øving

Takk for merksemda!

WHAT YOU DONT
KNOW ABOUT
SAFETY
COULD HURT YOU

Nasjonalt
Kompetansesenter
Fjellredning

Nasjonalt
Kompetansesenter
Fjellredning